

Kommunala frågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motioner om kommunala frågor från den allmänna motionstiden 2012. Motionerna rör vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, avknoppning av kommunal verksamhet, kommunala utjämningsystem, försörjningsstöd, momskompensation inom kommunala verksamhetsområden, kommunernas pensionskostnader, ramverk för sociala investeringar, offentlig upphandling av skolskjuts samt personalfrågor inom äldreomsorgen. Utskottet avstyrker samtliga motioner. I betänkandet finns fem reservationer från S, MP, SD och V samt tre särskilda yttranden från S och V.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter	6
Avknoppning av kommunal verksamhet	11
Kommunala utjämningsystem	13
Försörjningsstöd	16
Momskompensation	17
Kommunernas pensionskostnader	19
Ramverk för sociala investeringar	20
Krav vid offentlig upphandling	21
Personal inom äldreomsorgen	23
Reservationer	25
1. Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, punkt	
1 (V)	25
2. Avknoppning av kommunal verksamhet, punkt 2 (S)	26
3. Avknoppning av kommunal verksamhet, punkt 2 (SD)	27
4. Ramverk för sociala investeringar, punkt 7 (MP)	27
5. Personal inom äldreomsorgen, punkt 9 (MP)	28
Särskilda yttranden	29
1. Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, punkt	
1 (S)	29
2. Kommunala utjämningsystem, punkt 3 (S, V)	29
3. Krav vid offentlig upphandling, punkt 8 (V)	30
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	31
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	31

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Fi212 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1–7,

2012/13:Fi282 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),

2012/13:Fi283 av Carina Ohlsson m.fl. (S),

2012/13:Fi285 av Annika Lillemets m.fl. (MP),

2012/13:Fi291 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda S) och

2012/13:Fi299 av Annika Lillemets m.fl. (MP).

Reservation 1 (V)

2. Avknoppning av kommunal verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Fi271 av Richard Jomshof och Margareta Larsson (båda SD),

2012/13:So484 av Fredrik Schulte (M) yrkande 3 och

2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 14.

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (SD)

3. Kommunala utjämningsystem

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Fi270 av Isabella Jernbeck (M),

2012/13:Fi278 av Jennie Nilsson (S),

2012/13:Fi287 av Leif Jakobsson (S) och

2012/13:Fi306 av Jörgen Hellman m.fl. (S).

4. Försörjningsstöd

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi267 av Johan Andersson m.fl. (S).

5. Momskompensation

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi258 av Mats Gerdau (M).

6. Kommunernas pensionskostnader

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi235 av Hans Wallmark (M) yrkandena 1 och 2.

7. Ramverk för sociala investeringar

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi297 av Per Bolund och Mats Pertoft (båda MP) yrkande 1.

Reservation 4 (MP)

8. Krav vid offentlig upphandling

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi275 av Hannah Bergstedt och Fredrik Lundh Sammeli
(båda S).**9. Personal inom äldreomsorgen**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22.

Reservation 5 (MP)

Stockholm den 12 mars 2013

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Göran Pettersson (M), Pia Nilsson (S), Peder Wachtmeister (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Carl B Hamilton (FP), Bo Bernhardsson (S), Per Åsling (C), Marie Nordén (S), Per Bolund (MP), Sven-Olof Sällström (SD), Ulla Andersson (V), Jörgen Andersson (M), Sven-Erik Bucht (S), Robert Halef (KD) och Lotta Olsson (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas motioner om kommunala frågor från den allmänna motionstiden 2012. Motionerna rör vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, avknoppning av kommunal verksamhet, kommunala utjämningsystem, försörjningsstöd, momskompensation inom kommunala verksamhetsområden, kommunernas pensionskostnader, ramverk för sociala investeringar, offentlig upphandling av skolskjuts samt personalfrågor inom äldreomsorgen.

Utskottets överväganden

Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsyrkanden om hur vinster i offentligt finansierade verksamheter ska användas. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående utredningar i frågan.

Jämför reservation 1 (V) och särskilt yttrande 1 (S).

Motionerna

Flera motioner tar frågan upp om hur offentliga medel som anslås till privat driven verksamhet ska komma skattebetalarna till godo.

I motion 2012/13:Fi283 begär Carina Ohlsson m.fl. (S) ett tillkännagivande om att lagstiftningen bör ses över för att garantera att offentliga medel som anslås till privat driven välfärd kommer brukarna till godo och att god kvalitet upprätthålls. Enligt motionärerna är dagens ersättningsystem inte utformade för att uppmuntra hög kvalitet. Skolpengen är en fast summa och i princip lika för alla. Det spelar ingen roll hur effektiv en skola är, de pengar som sparas går inte tillbaka till skattebetalarna. I bästa fall återinvesteras de i verksamheten så att eleverna får del av dem, men betydligt vanligare är att de blir till vinst som delas ut till ägarna. När ersättningen är lika för alla görs vinst genom besparingar på personalen. Enligt motionärerna finns det mycket kvar att göra innan alla är nöjda med den välfärd vi har. Att i en sådan situation acceptera att skattepengar läcker ut ur välfärden, i stället för att användas till att förbättra verksamheten, är enligt motionärerna fel.

I motion 2012/13:Fi212 (yrkande 1) begär Jonas Sjöstedt m.fl. (V) ett tillkännagivande om att den grundläggande principen vid fördelning av skattemedel till vård, skola och omsorg ska vara att det sker efter människors behov och inte efter företags möjligheter till lönsamhet. Resurserna till vård, skola och omsorg liksom andra verksamheter är begränsade och ska fördelas så att de går till dem som behöver dem mest. Genom att reglera under vilka förhållanden skattemedel kan gå till icke-offentliga välfärdsutövare vill motionärerna avkommersialisera välfärden. I yrkande 2 begärs därför ett tillkännagivande om att det i kärnverksamheten inom vård, skola och omsorg inte ska vara möjligt för vinstdrivande företag att bedriva verksamhet med skattemedel. Alla skattemedel ska komma välfärdens brukare till godo. Allt överskott ska stanna i verksamheten och sparas eller återinvesteras. Därför begär motionärerna i yrkande 3 ett tillkännagivande om att det bör införas en vinstbegränsning som innebär att eventuell icke-offent-

lig verksamhet som huvudregel ska bedrivas av aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning enligt 32 kap. aktiebolagslagen, alternativt av ideella aktörer eller icke vinstdrivande kooperativ. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att konsekvensändringar ska göras i berörda delar av skollagen och hälso- och sjukvårdslagen, till följd av ändringar i 32 kap. aktiebolagslagen. Motionärerna framhåller vidare att det är huvudmannen för en välfärdsverksamhet, dvs. kommunen, landstinget eller staten, som ska besluta när och var icke-offentliga aktörer får etableras. Lagen om valfrihetssystem (LOV) ger i dag företag rätt att själva bestämma var och när de startar vissa verksamheter för skattepengar. I yrkande 5 begärs därför ett tillkännagivande om att lagen (2008:962) om valfrihetssystem samt berörda delar i skollagen och hälso- och sjukvårdslagen upphävs. I yrkande 6 och 7 begärs ett tillkännagivande om ändringar i skollagen samt i hälso- och sjukvårdslagen så att huvudmannen för en välfärdsverksamhet ska besluta när och var icke-offentliga aktörer får etableras. I de fall huvudmannen beslutat om etablering av en icke-offentlig aktör ska det vara fråga om ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning enligt 32 kap. aktiebolagslagen alternativt en ideell aktör.

I motion 2012/13:Fi299 begär Annika Lillemets m.fl. (MP) ett tillkännagivande om att privata aktörer som utför skattefinansierade välfärdstjänster i vård, skola och omsorg och som drivs i aktiebolagsform ska vara registrerade som aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning i stället för vanliga aktiebolag. Enligt motionärerna är detta ett sätt att se till att skattepengar används till det de är avsedda för.

I motion 2012/13:Fi282 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S) vill motionärerna se över möjligheten att införa en särskild avgift för årlig kontroll av privata utförare. Privata utförare har under senare år blivit allt vanligare inom skattefinansierade områden som skola, vård och omsorg. De flesta aktörer sköter sina åtaganden väl, men då och då rapporteras om oseriösa utövare. Kontroll kostar skattepengar som kan användas till annat, anser motionärerna.

Även i motion 2012/13:Fi291 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda S) anføres att skattefinansierade privata verksamheter inom välfärdssektorn ska betala en kontrollavgift som ska finansiera de kontroller av verksamheten som kommunen ska utföra. Det framförs ofta att kontrollen av dessa verksamheter behöver bli bättre. Att genomföra grundliga kontroller av skattefinansierade privata verksamheter som skola, vård och omsorg kräver resurser och innebär därmed avsevärda kostnader. För att täcka dessa kostnader är det enligt motionärerna rimligt att en årlig avgift betalas av de privata företagen som bör stå under tillsyn och kontroll.

I motion 2012/13:Fi285 av Annika Lillemets m.fl. (MP) framhåller motionärerna problemen med att offentligt finansierade välfärdstjänster har konkurrensutsatts och privatiserats i hög grad. Enligt motionärerna saknas belägg för att reformeringen av den offentliga sektorn har medfört de stora kvalitets- och effektivitetsvinster som man hoppades på. Motionärerna

begär därför ett tillkännagivande om att initiativ bör tas till ett utvecklingsprogram för kommuner och landsting baserat på samma grundprinciper som det norska Kvalitetskommuneprogrammet. Det är ett program som präglas av en tro på de anställdas kompetens och kreativitet och en tillit till att de vill och kan föra verksamheten framåt. Samarbete, arbetsplatsdemokrati och underifrånstyrning kan enligt motionärerna leda långt även i vårt land. Motionärerna anser därför att regeringen ska ta initiativ till att tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) initiera ett liknande program i Sverige.

Vissa kompletterande uppgifter

Den 20 december 2012 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska utreda möjliga krav, utöver de redan befintliga, som kan och bör ställas på dem som äger och driver företag inom välfärdssektorn. Enligt kommittédirektivet (2012:131) är syftet med utredningen att ytterligare säkra samhällets krav på att de som äger och driver företag inom skola, vård och omsorg ska ha ett långsiktigt och seriöst engagemang och bedriva en god och högkvalitativ verksamhet. Vidare anges att det i likhet med finanssektorn även inom välfärdssektorn finns behov av att säkerställa att ägare och företagsledningar är seriösa och kompetenta. Enligt direktivet ska eventuella krav utformas på ett sådant sätt att de främjar mångfald och att verksamheter inom välfärdssektorn även i fortsättningen kan bedrivas i olika storlek samt i olika drifts- och ägarformer. Utredaren ska även kartlägga vilka positiva och negativa effekter som olika former av ägande och drift har på den svenska välfärdssektorn. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2014.

Den 14 juli 2011 beslutade regeringen att sammankalla en parlamentarisk kommitté genom kommittédirektiv 2011:68 Regler och villkor för fristående skolor m.m. Kommittén ska bl.a. redovisa rättsläget när det gäller avknoppning av kommunal verksamhet på skolområdet och om det bedöms nödvändigt tydliggöra och förenkla regleringen. Enligt direktivet ska uppdraget redovisas senast den 1 november 2012. Regeringen har dock beslutat om att förlänga utredningstiden. Uppdraget ska i stället redovisas senast den 1 februari 2013. Utredningen har dock ännu inte lämnats. Enligt Regeringskansliet kommer den sannolikt att lämnas i början av mars 2013.

Regeringen har även tillsatt en särskild utredare som ska föreslå en modernisering av kommunallagen (1991:900). I uppdraget ingår även att göra en översyn av lagteknisk karaktär av kommunallagen. Utredaren ska bl.a. beskriva hur kommunernas och landstingens huvudmannaskap för verksamhet som bedrivs i privat regi är reglerat, särskilt i fråga om kommunernas och landstingens ansvar för kontroll och uppföljning respektive statens ansvar för tillsyn. Enligt utredningens direktiv (2012:105) finns det anledning att analysera bl.a. om kraven på kommunernas och landstingens

uppföljning av privata utförare behöver tydliggöras. Beslutet om att tillsätta en särskild utredare togs vid regeringssammanträdet den 11 oktober 2012.

En del av uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2013. Detta avser bl.a. kommunalt ansvar i förhållande till privat utförd verksamhet och allmänhetens behov av insyn och information. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 31 mars 2015.

Tidigare behandling i finansutskottet

Riksdagen har tidigare i olika sammanhang behandlat frågor inom de områden som berörs i motionerna. I betänkande 2012/13:FiU1 som behandlade riktlinjerna för den ekonomiska politiken konstaterade utskottet att regeringens välfärdspolitik är inriktad på att upprätthålla en god tillgång till vård och omsorg av hög kvalitet, ett tryggt samhälle för alla och en jämnare inkomstfördelning. Välfärden ska komma alla till del. Utskottet framhöll vidare att mångfald och valfrihet är ledord i utvecklingen av välfärdssektorn, och att det därför är viktigt att utbudet av utförare inte minskar. Samtidigt får man aldrig kompromissa om kvaliteten. Brukare av tjänster inom välfärdssektorn ska kunna känna sig trygga med att kvaliteten på tjänsterna, oavsett utförare, är god. Utskottet välkomnade därför att regeringen aviserade att man ska utreda vilka möjliga villkor, utöver befintliga krav, som bör ställas på ägare eller företagsledning inom välfärdssektorn i samband med att tillstånd beviljas. Utskottet stödde även regeringens förslag om att skapa en renodlad inspektionsmyndighet för vård, omsorg och socialtjänst som ytterligare ett led i arbetet med att stärka kvaliteten inom välfärdssektorn. Utskottet ansåg att detta ytterligare skulle stärka patientsäkerheten och öka förtroendet för sektorn.

Även i betänkande 2011/12:FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner framhöll utskottet att kvaliteten inom den offentligt finansierade välfärden ska vara hög och pålitlig oavsett om välfärdstjänsterna utförs av privata eller offentliga aktörer. Utskottet ansåg vidare att uppföljning och kontroller av kvalitetskraven är av central betydelse. Ett förbud eller liknande mot vinster i privata företag inom välfärdssektorn ansåg utskottet inte vara en framkomlig väg. Företag som inte tillåts göra vinster kommer inte att kunna agera över huvud taget på en privat marknad. En avsevärd del av verksamheterna i många kommuner, väghållning, sophantering etc., bedrivs av privata företag som upphandlats av kommuner, och det är varken önskvärt eller möjligt att privata företag som utför tjänster finansierade av skattemedel skulle förbjudas att göra vinst. Utskottet ansåg inte att ambitionen att hålla hög kvalitet i välfärdstjänsterna uppnås genom förbud mot vinster, utan genom noggranna upphandlingar med tydliga och uppföljningsbara kvalitetskrav och effektiva kvalitetskontroller.

Vidare framhöll utskottet att olagligt undandragande av skatt ska motverkas kraftfullt när det gäller företag i välfärdsektorn, liksom när det gäller annan kommersiell verksamhet.

I november 2008 ställde sig riksdagen bakom regeringens förslag i proposition 2008/09:29 Lagen om valfrihetssystem (bet. 2008/09:SoU5, ytr. 2008/09:FiU3y). Lagen om valfrihetssystem (LOV) reglerar vad som ska gälla för de kommuner och landsting som vill konkurrera kommunala och landstingskommunala verksamheter genom att överlåta valet av utförare av stöd-, vård- och omsorgstjänster till brukaren eller patienten. Riksdagen har behandlat förslag från regeringen om ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (prop. 2008/09:74, bet. 2008/09:SoU9). Ändringarna syftar till att öka patienternas valfrihet och underlätta för vårdgivare att etablera sig i primärvården med offentlig ersättning. Riksdagen har också ställt sig bakom förslagen i proposition 2008/09:115 Barnomsorgspeng och allmän förskola (bet. 2008/09:UbU11). Införandet av ett system med barnomsorgspeng syftar till att öka mångfalden i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen genom en större variation av utövare. Barnomsorgspengen ökar också utrymmet för enskilda initiativ och eget företagande inom välfärdsområdet.

I betänkande 2008/09:FiU22 behandlade finansutskottet närliggande frågor. Utskottet erinrade om att regeringen i budgetpropositionen för 2009 föreslog flera viktiga satsningar som förbättrar välfärden. Befolkningen ska erbjudas en behovsanpassad, tillgänglig och effektiv vård av god kvalitet. Strävan ska vara att flytta makten till patienten, höja kvaliteten och öka mångfalden inom den solidariskt finansierade vården och omsorgen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis understryka vikten av den ökade mångfalden av utförare inom välfärdsektorn under senare år. Med fler aktörer på marknaden har människors valfrihet och möjlighet till självbestämmande ökat. När fler får möjlighet att välja utförare ökar konkurrensen mellan utförarna, vilket kan förväntas leda till en ökad kvalitet och effektivitet i de insatser som erbjuds.

Utskottet vill som tidigare framhålla att kvaliteten inom den offentligt finansierade välfärden ska vara hög och pålitlig oavsett om välfärdstjänsterna utförs av privata eller offentliga aktörer. För att säkerställa en hög kvalitet i vård, skola och omsorg är det enligt utskottet viktigt med en effektiv tillsyn. Genom noggranna upphandlingar med tydliga och uppföljningsbara kvalitetskrav och effektiva kontroller skapas enligt utskottet förutsättningar för att nå en hög kvalitet på välfärdstjänsterna. Detta skapas inte genom förbud eller begränsningar för privata företag att göra vinst. Enligt utskottet är det viktigt att de som äger och driver företag inom vård, skola och omsorg har ett långsiktigt och seriöst engagemang och att de bedriver en god och högkvalitativ verksamhet. Utskottet välkom-

nar därför den utredning som regeringen har tillsatt om ägarprövning vid offentligt finansierade välfärdstjänster som ska utreda vilka möjliga krav som kan och bör ställas på dem som äger och driver företag inom välfärdsektorn. Utskottet kan notera att det pågår två andra utredningar som handlar om eventuella tydliggöranden av kraven på kommunernas och landstingens uppföljning av privata utförare samt eventuella tydliggöranden och förenklingar av regleringen av avknoppningar. Utskottet vill därför avvakta utredningarnas resultat innan man tar ställning till eventuella nya åtgärder för att ytterligare säkra kvaliteten i verksamheter inom välfärdens område. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet samtliga motioner.

Avknoppning av kommunal verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förbud mot avknoppning av kommunal verksamhet samt förtydligande av regelverket. Utskottet hänvisar till befintlig lagstiftning på området som är tydlig vad gäller avknoppning av kommunal verksamhet.

Jämför reservationerna 2 (S) och 3 (SD).

Motionerna

I tre motioner tas frågor upp om avknoppning av kommunal verksamhet.

I motion 2012/13:Fi271 begär Richard Jomshof och Margareta Larsson (båda SD) ett tillkännagivande om ett förbud mot kommunala avknoppningar. Enligt motionärerna är det inte bara förkastligt att en kommun gynnar enskilda genom att sälja ut kommunal egendom till underpris utan upphandling, utan även orationellt och oetiskt. Motionärerna anser därför att det i lag ska införas ett förbud mot s.k. kommunala avknoppningar.

I motion 2012/13:So484 (yrkande 3) begär Fredrik Schulte (M) ett tillkännagivande om möjligheten att överväga ett regelverk för avknoppningar av offentligt ägd finansierad verksamhet. Enligt motionären ger vår befintliga lagstiftning ingen klar vägledning för hur avknoppningar ska genomföras. Därför bör regeringen överväga att se över regelverket och ta fram en modell för hur de även fortsättningsvis kan bidra till ökad konkurrens och valfrihet.

I kommittémotion 2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) anser motionärerna (yrkande 14) att en lag om investeringsskydd ska införas så att skattefinansierad verksamhet inte kan säljas ut till ägare till underpris. Enligt motionärerna är det kvalitet och likvärdighet, patientnytta och säkerhet som ska styra sjukvården, inte privatiseringar av ideologiska skäl.

Vissa kompletterande uppgifter

Den parlamentariska kommitté som bl.a. ska redovisa rättsläget när det gäller avknoppning av kommunal verksamhet på skolområdet och om det bedöms nödvändigt tydliggöra och förenkla regleringen är även relevant under detta avsnitt. Uppdraget som skulle ha redovisats senast den 1 november 2012 har fått förlängd utredningstid till senast den 1 februari 2013 men har ännu inte lämnats. Enligt Regeringskansliet kommer utredningen sannolikt att lämnas i början av mars 2013.

Tidigare behandling i finansutskottet

I betänkande 2011/12:FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner behandlade utskottet motioner om avknoppning av kommunal verksamhet. Utskottet framhöll en utredning av Statskontoret om vilka principer som enligt gällande rätt ska ligga till grund för prissättningen av en verksamhet när en kommun eller ett landsting överlåter den till kommunal personal. Huvudslutsatserna från utredningen som presenterades den 29 april 2008 var att kommuner i sitt agerande ska söka uppnå högsta möjliga pris och att det inte är möjligt att rikta erbjudanden till grupper av anställda. Utskottet pekade också på en dom från den 1 oktober 2010 då Regeringsrätten upphävde Stockholms kommuns beslut om avknoppning av hemtjänstverksamhet till Vantörs hemtjänst AB, då den stod i strid med kommunallagens bestämmelser om individuellt stöd till enskilda näringsidkare. Utskottet underströk att privatiseringar av skattefinansierad verksamhet ska genomföras i enlighet med gällande lagstiftning.

Även i betänkande 2009/10:FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner behandlade utskottet motioner om avknoppning av kommunal verksamhet. I betänkandet redovisades gällande lagstiftning utförligt. Utskottet underströk vikten av att externa utförare i större utsträckning svarar för välfärdstjänster och därmed bidrar till ett effektivare resursutnyttjande. Utskottet uppskattade vidare regeringens arbete med att bl.a. öka medborgarnas frihet att välja utförare som leder till ökat inflytande för den enskilde och till en ökad konkurrens mellan olika utförare. En ökad mångfald av utförare ansåg utskottet vara positivt för utvecklingen av kvaliteten och effektiviteten i de kommunala verksamheterna. Mot bakgrund av tidigare utredningar av rättsläget vid avknoppningar av offentlig verksamhet som har gjorts av Statskontoret, Nutek och SKL ansåg utskottet att såväl de kommunalrättsliga reglerna som EG-rättens krav är tydliga när det gäller överlåtelser av kommunal verksamhet. Av lagarna framgår att kommunerna vid försäljning av kommunal egendom ska agera som vilken annan aktör som helst på en marknad och försöka nå högsta möjliga pris. Det är således marknadsprissättning som gäller, och inga försäljningar under marknadspriset ska, i princip, genomföras. Det innebär att en värdering och ett anbudsförfarande ska genomföras. Utskottet ansåg att såväl de kommunalrättsliga reglerna som EG-rättens krav är tydliga när det gäller överlåtelser

av kommunal verksamhet. Utskottet förutsatte att kommuner och landsting håller sig inom de rättsliga ramarna för statsstöd. Utskottet ansåg vidare att motionärerna tog upp viktiga frågor om den offentliga sektorns verksamheter men avstyrkte de aktuella motionerna med hänsyn till det ovan anförda.

Utskottets ställningstagande

Om man ser till befintliga regelverk och gjorda utredningar anser utskottet att det är tydligt vad som gäller vid avknoppning av kommunal verksamhet, vilket utskottet även framfört tidigare bl.a. i betänkande 2011/12:FiU3. Såväl de kommunalrättsliga reglerna som EU-rättens krav är enligt utskottet tydliga när det gäller överlåtelse av kommunal verksamhet. Av lagarna framgår att kommunerna vid försäljning av kommunal egendom ska agera som vilken annan aktör som helst på en marknad och försöka nå högsta möjliga pris. Vidare framgår att det är marknadsprissättning som gäller, och inga försäljningar under marknadspriset ska, i princip, genomföras. Det innebär att en värdering och ett anbudsförfarande ska genomföras.

Utskottet kan dock konstatera att det råder en viss osäkerhet runt regelverket och dess tillämpning, vilket riskerar att minska intresset för avknoppning. Mot den bakgrunden kan det finnas ett behov av att förtydliga och förenkla det befintliga regelverket i enlighet med den utredning som pågår. Utskottet anser därför att man bör avvakta utredningens resultat innan man tar ställning till ytterligare åtgärder, varför de aktuella motionerna avstyrks.

Kommunala utjämningsystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kommunala utjämningsystem.

Jämför särskilt yttrande 2 (S, V).

Motionerna

I fyra motioner tas frågor om kommunala utjämningsystem upp.

I motion 2012/13:Fi270 av Isabella Jernbeck (M) framhålls att skatteutjämningsystemet hämmar kommunernas utveckling. I den översyn som gjorts av skatteutjämningsystemet och som överlämnades i april förra året (SOU 2011:39) har inte hänsyn tagits till det uppdrag som gavs, att utreda alternativa metoder för inkomstutjämnningen i syfte att identifiera tillväxthämmande metoder. Enligt motionären tas inte problematiken kring tillväxthämmande effekter upp. En lösning på problemet är enligt motionären att staten tar det fulla ansvaret för utjämnningen för såväl kommuner som landsting. Enligt motionären bör skatteutjämnningen för kommuner och landsting fullt ut finansieras av staten.

I motion 2012/13:Fi278 av Jennie Nilsson (S) anförs att ett fungerande utjämningsystem är av avgörande betydelse för att kommunerna och lands-tingen ska ges likvärdiga förutsättningar att bedriva sin verksamhet. Motionären begär ett tillkännagivande om att det är angeläget att regeringen snarast genomför de förslag till förändringar av det kommunala utjämnings- systemet som en enig parlamentarisk kommitté kom fram till för ett år sedan så att det kan träda i kraft den 1 januari 2013 som planerat.

I motion 2012/13:Fi287 av Leif Jakobsson (S) framhålls vikten av ett långtgående utjämningsystem för inkomster och kostnader i kommuner och landsting för att alla medborgare ska ha samma möjligheter till välfärd. Motionären begär därför ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör lägga fram en proposition om förändringar i skatteutjämnings-systemet i enlighet med utredningens förslag.

I motion 2012/13:Fi306 begär Jörgen Hellman m.fl. (S) ett tillkännagi- vande om en översyn av det nationella utjämningsystemet för kostnads- skillnader när det gäller verksamhet som bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enligt motionärerna råder oklar- heter om hur kostnaderna ska fördelas mellan Försäkringskassan och kom- munerna samt mellan kommunerna varför en översyn behöver göras.

Vissa kompletterande uppgifter

Propositionen Ändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning om betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämnningen (SOU 2011:39) kommer enligt regeringen att lämnas till riks- dagen i september 2013.

Gällande regler för kostnadsutjämning av LSS-kostnader

Det nationella systemet för utjämning av kostnader för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkor- tad LSS, mellan kommuner infördes 2004. Systemet är skilt från det ordinarie kostnadsutjämningsystemet för kommuner men det har samma principiella uppbyggnad. Kommuner med en beräknad strukturell kostnad för verksamhet enligt LSS som överstiger genomsnittet i riket får ett utjäm- ningsbidrag från staten. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift till staten som betalas av kommuner med en beräknad strukturell kostnad för verksamhet enligt LSS som understiger genomsnittet i riket.

Inför 2009 gjordes det inom ramen för det befintliga utjämnings-systemet vissa förändringar av teknisk natur. Syftet var som tidigare att ge alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt LSS. Riksdagsbeslutet om vissa ändringar inför 2009 baserades på regeringens proposition Förändringar i kostnadsutjämnningen för LSS-verk- samhet (prop. 2007/08:88). Regeringens förslag var i sin tur baserat på LSS- utjämningskommitténs betänkande, Utjämning av kommunernas LSS- kostnader – översyn och förslag (SOU 2007:62).

Utjämning av LSS-kostnader regleras av lagen (2008:342) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade samt av förordning (2008:776) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade.

Tidigare behandling i finansutskottet

I behandlingen av budgetpropositionen för 2013 framhöll utskottet vikten av att kommunsektorns ekonomiska förutsättningar kan utjämnas mellan kommuner och landsting. Samtidigt som en sådan utjämning inte får motverka effektiviseringar av verksamheten eller hämma tillväxten. Utskottet välkomnade därför den aviserade propositionen om betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningen (SOU 2011:39) som regeringen aviserat till efter årsskiftet 2012/2013 (bet. 2012/13:FiU3 s. 13).

I betänkande 2011/12:FiU28 Utvecklingen inom den kommunala sektorn 2011 behandlade utskottet bl.a. ett motionsyrkande om att tillsätta en utredning om LSS. Utskottet ansåg att LSS-systemet och kostnadsutjämningen inom LSS har utretts grundligt varför utskottet inte var berett att tillmötesgå motionen. Motionen avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

För att människor ska kunna ges likvärdiga förutsättningar oavsett var i landet de bor måste kommuner och landsting ha förutsättningar att ge sina invånare god och likvärdig utbildning, vård och omsorg. Enligt utskottet är det därför viktigt att ekonomiska förutsättningar mellan kommuner och landsting kan utjämnas. En sådan utjämning får dock inte motverka effektiviseringar av verksamheten eller hämma tillväxten. Mot den bakgrunden välkomnar utskottet den aviserade proposition om betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningen (SOU 2011:39), som kommer att lämnas till riksdagen i september 2013.

Vad avser utjämning av LSS-kostnader anser utskottet att de gällande reglerna är tydliga och att de i princip fungerar som det nuvarande kommunala utjämningsystemet dvs. kommuner med en beräknad strukturell kostnad för verksamhet enligt LSS som överstiger genomsnittet i riket får ett utjämningsbidrag från staten. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift till staten som betalas av kommuner med en beräknad strukturell kostnad för verksamhet enligt LSS som understiger genomsnittet i riket. Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motionerna.

Försörjningsstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en finansieringsmodell för försörjningsstöd. Utskottet hänvisar bl.a. till de ökade resurser som kommunsektorn fått 2010 och 2011.

I motion 2012/13:Fi267 av Johan Andersson m.fl. (S) framhålls att kommunernas försörjningsstöd i dag fungerar som försörjning för arbetslösa som antingen saknar arbete eller har mycket låg arbetslöshetsersättning. Kommunerna bär därmed en del av kostnaden för arbetslösheten. Ändå är sysselsättning och arbetslöshet inte en beräkningsgrund för försörjningsstödet. Motionärerna begär därför ett tillkännagivande om behovet av att utreda en finansieringsmodell för försörjningsstödet som tar hänsyn till sysselsättningen.

Vissa kompletterande uppgifter

I regeringens budgetproposition för 2013 framhålls att det främsta målet med den ekonomiska politiken är full sysselsättning. För att stärka drivkrafterna för övergång till arbete eller utökning av arbetstiden för personer med ekonomiskt bistånd avser regeringen att föreslå att beräkningen av försörjningsstödet ska ändras så att endast en del av arbetsinkomsten påverkar bedömningen av rätten till bistånd. Regeringens avsikt är att förändringen ska träda i kraft den 1 juli 2013. Det framgår vidare att regeringen avser att under våren 2013 återkomma till riksdagen om reformens närmare utformning.

Svar på en skriftlig fråga om försörjningsstöd

I ett svar på en skriftlig fråga (2011/12:251) om kompensation till kommunerna för försörjningsstöd framhåller statsrådet Maria Larsson regeringens kraftfulla satsningar inom bl.a. arbetsmarknadspolitiken och menar att de är fortsatt betydelsefulla för att minska beroendet av ekonomiskt bistånd. Sedan regeringen tillträdde 2006 har regeringens viktigaste mål varit att få fler i arbete och minska utanförskapet. Enligt statsrådet arbetar regeringen kontinuerligt med att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom åtgärder som förstärker arbetsutbudet och arbetskraftsefterfrågan samt förbättrar matchningen på arbetsmarknaden. De arbetsmarknadspolitiska insatserna har också riktats mot dem som står längst ifrån arbetsmarknaden.

För att möta inbromsningen i ekonomin har regeringen enligt statsrådet lagt fram ett arbetsmarknadspaket på totalt mer än 8 miljarder kronor för 2012–2014. Paketet innehåller både strukturella åtgärder för att minska långtidsarbetslösheten och temporära åtgärder för att möta inbromsningen

på arbetsmarknaden. Kvaliteten och aktiviteten i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar ska höjas och Arbetsförmedlingens arbete ska bedrivas effektivare.

Statsrådet framhöll vidare att regeringen har tillskjutit 17 miljarder kronor i tillfälliga extra resurser för 2010 och 3 miljarder kronor för 2011 till kommunsektorn för att värna välfärdens kärna. Därutöver har statsbidragen permanent höjts med 5 miljarder kronor fr.o.m. 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill i likhet med regeringen framhålla att målet med den ekonomiska politiken är full sysselsättning. Att förstärka drivkrafterna för arbete är därför en av flera viktiga åtgärder som regeringen vidtagit. Utskottet kan också konstatera att regeringen kontinuerligt arbetar med att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt. Utskottet kan också notera att kommunsektorn tillförts extra resurser både 2010 och 2011 samt att statsbidraget höjts permanent fr.o.m. 2011. Enligt utskottet bidrar detta till att stärka kommunernas förutsättningar att bedriva viktig kärnverksamhet. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns skäl att utreda en finansieringsmodell för försörjningsstöd som tar hänsyn till sysselsättningen, varför motionen avstyrks.

Momskompensation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om momskompensation inom kommunala verksamhetsområden.

I motion 2012/13:Fi258 begär Mats Gerdau (M) ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en samlad översyn av vad som är rättvis momskompensation inom olika kommunala verksamhetsområden. Många anser enligt motionärerna att den nuvarande momskompensationen på 6 procent är för hög.

Vissa kompletterande uppgifter

Översyn gjord av Statskontoret

Den 14 oktober 2010 gav regeringen Statskontoret i uppdrag att göra en översyn av 1 § förordningen om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner och landsting. Enligt uppdraget skulle Statskontoret analysera om de procentsatser som anges i förordningen motsvarar mervärdesskattekostnadernas andelar av de totala verksamhetskostnaderna. Utredningen som presenterades våren 2011 visar att de procentsatser som anges i förord-

ningen generellt sett är högre än de faktiska mervärdesskattekostnaderna. Skillnaden anges vara särskilt tydlig när lokalkostnaderna exkluderas från övriga verksamhetskostnader, då mervärdesskattekostnadernas andel är lägre i mer personalintensiva verksamheter. Enligt Statskontorets analys skulle en sänkning på 1–2 procentenheter leda till att ersättningsnivån, enligt huvudregeln, bättre motsvarar den faktiska nivån. Det har dock visat sig vara förenat med vissa svårigheter att ta fram mervärdesskattens andel av lokalkostnaderna, varför det enligt Statskontoret behövs ytterligare analys i denna del. Det kan även finnas anledning att särskilja ersättningen för mervärdesskatt för lokaler från ersättningen för mervärdesskatt för övrig verksamhet, enligt Statskontoret.

Tidigare behandling i riksdagen

Motionsyrkanden om momscompensation har vid ett flertal tillfällen under de senaste åren behandlats av finansutskottet och utbildningsutskottet. Riksdagen har återkommande avstyrkt motionsyrkanden om momscompensation, senast i februari 2011 (i bet. 2010/11:FiU30). I betänkandet behandlades momscompensationen till framför allt friskolor. Finansutskottet framhöll i likhet med regeringen att när det gäller principerna för ersättning för mervärdesskatt måste en avvägning göras mellan behovet av ett helt rättvisande system och fördelarna med administrativ enkelhet. Det mest rättvisande vore att kompensera friskolorna för deras faktiska momskostnader. Eftersom det är mycket administrativt krävande, då det innebär att friskolorna skulle behöva göra en särskild momsredovisning, ansåg finansutskottet att schablonregeln på 6 procent momsersättning av friskolornas totala bidrag är en rimlig schablon över friskolornas faktiska momskostnader. De nya reglerna med den schablonmässiga ersättningen på 6 procent trädde i kraft den 1 januari 2010. Finansutskottet framhöll vidare att när riksdagen behandlade de nya reglerna (bet. 2008/09:UbU13, rskr. 2008/09:280) konstaterade utbildningsutskottet att hanteringen av momsfrågor har bäring på flera områden, vilket innebär att de kan behöva bli föremål för en generell översyn. Utbildningsutskottet välkomnade en sådan översyn. Finansutskottet hade ingen annan uppfattning än utbildningsutskottet. Finansutskottet ansåg vidare att det inte fanns någon anledning till något ytterligare uttalande med anledning av motionen, varför den avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att Statskontoret har gjort en översyn av 1 § förordningen om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner och lands-ting. Utredningen pekar på att en sänkning av ersättningsnivån med 1–2 procentenheter skulle leda till en ersättningsnivå som bättre motsvarar den faktiska ersättningsnivån. Utredningen pekar dock på vissa svårigheter och anser bl.a. att ytterligare analys behövs. Mot den bakgrunden vidhåller

utskottet sin uppfattning om att när det gäller principerna för ersättning för mervärdesskatt måste en avvägning göras mellan behovet av ett helt rättvisande system och fördelarna med administrativ enkelhet. Det mest rättvisande vore att kompensera för de faktiska kostnaderna. Eftersom detta är administrativt krävande anser utskottet att 6 procent momsersättning är en rimlig schablon över faktiska mervärdeskostnader. Utskottet anser därför att det inte finns skäl att nu föreslå förändringar av storleken på moms-kompensationen, varför motionen avstyrks.

Kommunernas pensionskostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om redovisning av kommunernas pensionskostnader.

I motion 2012/13:Fi235 av Hans Wallmark (M) framhålls risken med kommunernas pensionskulder. I och med att kommunernas pensionsutbetalningar tas inom ramen för den löpande driften finns det enligt motionären en risk för extra påfrestningar under perioden 2012–2022 i de fall det inte har gjorts pensionsavsättningar. I yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att frågor om kommunernas kommande pensionsutbetalningar och frågor om att så få gjort pensionsavsättningar bör ges ökad prioritet. Enligt motionären bör staten redan nu tillsammans med t.ex. Sveriges Kommuner och Landsting bistå med någon form av ekonomisk genomlysning där pensionskulden och kommande utbetalningar för en kommande tioårsperiod analyseras. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att kommunerna bör redovisa pensionsskulden.

Tidigare behandling i finansutskottet

Finansutskottet har tidigare behandlat liknande motionsyrkanden, senast i betänkande 2009/10:FiU17 Kommunala frågor. I betänkandet konstaterade finansutskottet att varje kommun och landsting självständigt ansvarar för att hantera sin ekonomi. Varje kommun och landsting har en skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket bl.a. innebär att hänsyn tas till hela pensionsskulden. Utskottet framhöll vidare att regeringen nogsamt följer kommunsektorns ekonomiska utveckling. Utskottet konstaterade också att Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en långtidskalkyl som beskriver belastningen av pensionsskulden. Mot den bakgrunden fann utskottet inte skäl till att föreslå riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionen, som därmed avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Hur kommunerna redovisar den kommunala pensionsskulden har enligt utskottet betydelse för kommunernas tillämpning av balanskravet och god ekonomisk hushållning. Enligt regeringens proposition 2011/12:172 om kommunala resultatutjämningsreserver hanterar ett mindre antal kommuner och landsting sin pensionsredovisning genom att tillämpa den s.k. fullfonderingsmodellen och inte den blandmodell som lagen föreskriver. Utskottet anser i likhet med regeringen att detta försvagar regelverkets trovärdighet och att det bl.a. försvårar jämförelser av pensionsskulder, resultat och ekonomisk ställning mellan kommuner och landsting. Utskottet kan däremot som tidigare framhållits konstatera att varje kommun och landsting har en skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket bl.a. innebär att hänsyn tas till hela pensionsskulden. Dessutom följer regeringen noga kommunsektorns ekonomiska utveckling. Utskottet anser därmed att frågorna om kommunsektorns redovisning av pensionsskulden är väl genomlysta och att det därför inte finns skäl att nu vidta några åtgärder, varför motionen avstyrks.

Ramverk för sociala investeringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ramverk för sociala investeringar. Jämför reservation 4 (MP).

I motion 2012/13:Fi297 av Per Bolund och Mats Pertoft (båda MP) framhålls vikten av sociala investeringar som syftar till att genom tidigare insatser minska sociala problem och därmed stora kostnader för t.ex. rättsväsendet, sjukvård och socialtjänst i senare skeden. Enligt motionärerna befinner sig sociala investeringar i dag i en juridisk gråzon. I yrkande 1 begärs därför ett tillkännagivande om att det bör införas ett legalt ramverk som möjliggör sociala investeringar.

Vissa kompletterande uppgifter

Enligt uppgifter från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har satsningar som avser att utveckla förebyggande åtgärder inom det sociala området blivit ett begrepp som ofta benämns som sociala investeringar. I samband med finansieringen av sådana insatser uppstår frågan om hur dessa satsningar ska redovisas. Enligt (RKR) är lagen om kommunal redovisning mycket tydlig vad avser s.k. sociala investeringar. Det är inte möjligt att aktivera och göra avskrivningar för insatser av den art som det här blir fråga om, dvs. kostnaden för den sociala investeringen kan inte tas upp som en tillgång i balansräkning. En grundläggande princip för att

kunna aktivera utgifter är att man äger och har kontroll över en identifierbar tillgång. I princip innebär det att tillgången kan säljas om man så önskar. Enligt Rådet för kommunal redovisning finns inte ett sådant förhållande i de insatser som ryms inom begreppet sociala investeringar. Vidare enligt RKR torde kostnader i sådana projekt bestå av årliga insatser avseende löner, köp av tjänster, materialkostnader etc. Här skiljer sig inte sociala investeringar från annan driftsverksamhet. Kostnaderna hamnar därför i en driftsredovisning och landar i den budgeterade och redovisade resultaträkningen det år då insatsen planeras och genomförs. Inom regelverket för god ekonomisk hushållning och balanskravet ska all verksamhet rymmas inom ett gemensamt ekonomiskt utrymme. Nya satsningar måste därför konkurrera med andra prioriteringar om de befintliga resurserna.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av vad som redovisas ovan kan utskottet konstatera att lagen om kommunal redovisning är tydlig vad avser s.k. sociala investeringar. Eftersom sociala investeringar framför allt handlar om kostnader för den löpande verksamheten, såsom löner, köp av tjänster, materialkostnader etc. är det inte möjligt att göra avskrivningar. För att kunna göra en avskrivning förutsätts att man äger och har kontroll över en identifierbar tillgång, vilket i princip innebär att tillgången kan säljas om man så önskar. Utskottet kan konstatera att så inte är fallet vad gäller sociala investeringar. Enligt utskottet är regelverket därmed tydligt vad avser s.k. sociala investeringar, varför motionen avstyrks.

Krav vid offentlig upphandling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om krav som ska ställas vid offentlig upphandling.

Jämför särskilt yttrande 3 (V).

I motion 2012/13:Fi275 Hannah Bergstedt och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) framhåller problemen med att köra skolbarn och äldre på ackord, främst ur trafiksäkerhetssynpunkt men även utifrån ett miljöperspektiv. Enligt motionärerna bör därför krav ställas vid upphandlingar på att skolbarn och äldre inte ska köras på ackord. För att säkerställa konkurrensneutralitet bör även krav på kollektivavtalsliknande villkor kunna ställas.

Vissa kompletterande uppgifter

Gällande regler vid upphandling av transporttjänster

Vid upphandling av transporttjänster som skolskjuts gäller lagen om offentlig upphandling (LOU). Enligt gällande lagstiftning kan en upphandlande myndighet ställa särskilda villkor för hur ett kontrakt ska fullgöras. Sådana villkor kan exempelvis anges i form av miljöhänsyn eller sociala hänsyn. Villkoren måste dock vara förenliga med de grundläggande principerna som är att de inte får vara diskriminerande, att alla leverantörer ska ges samma förutsättningar (likabehandlingsprincipen), att kraven och villkoren i genomförandet av en upphandling ska stå i proportion till det som upphandlas (proportionalitetsprincipen), att upphandlingen ska präglas av öppenhet (principen om öppenhet) samt att intyg och certifikat som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU/EES-länder (principen om ömsesidigt erkännande).

Dessutom måste alla leverantörer också för tjänsten följa och uppfylla gällande lagstiftning, som t.ex. socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, skattelagstiftning och arbetsrättslagstiftning. Ett antal lagar, förordningar och föreskrifter finns också vad avser genomförande av skolskjuts. Bland annat skollagen (SFS 2010:800), skolskjutsförordningen (SFS 1970:340) samt Vägverkets föreskrifter om användning av bilbälten och av särskilda skyddsanordningar för barn (VVFS 2006:135).

Tidigare behandling i finansutskottet

I betänkande 2012/13:FiU32 Offentlig upphandling behandlade utskottet ett liknande motionsyrkande. Utskottet konstaterade att redan gällande lagstiftning gör det möjligt ställa krav på t.ex. miljöhänsyn och sociala hänsyn vid offentlig upphandling. Motionsyrkandet avstyrktes.

I samma betänkande behandlades även motionsyrkanden om krav på kollektivavtal vid upphandling. Utskottet vidhöll sin ståndpunkt om att det inte är lämpligt att ta initiativ till att införa krav på kollektivavtal i den svenska upphandlingslagstiftningen. Detta bl.a. mot bakgrund av att frågan har prövats rättsligt och har ansetts strida mot såväl de svenska upphandlingsreglerna som EU-rätten. Utskottet framhöll vidare att den nuvarande lagstiftningen redan gör det möjligt att ställa olika krav i upphandlingsunderlaget av viss social karaktär vid upphandlingar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med tidigare ställningstagande, att gällande lagstiftning redan möjliggör att krav kan ställas på t.ex. miljöhänsyn och sociala hänsyn vid offentlig upphandling.

Vad gäller krav på kollektivavtalsliknande villkor står utskottet fast vid sin tidigare ståndpunkt att det inte är lämpligt att ta initiativ till att införa krav på kollektivavtal i den svenska upphandlingslagstiftningen, bl.a. mot bakgrund av att frågan har prövats rättsligt och har ansetts strida mot såväl de svenska upphandlingsreglerna som EU-rätten. Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Personal inom äldreomsorgen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om personal inom äldreomsorgen.
Jämför reservation 5 (MP).

I partimotion 2012/13:Fi303 (yrkande 21) begär Åsa Romson m.fl. (MP) ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om ökad bemanning inom äldreomsorgen. Enligt motionärerna står äldreomsorgen inför en stor utmaning med en ökande andel äldre i befolkningen samtidigt som det sker stora pensionsavgångar bland omsorgspersonalen. För att säkra kvaliteten inom äldreomsorgen behöver enligt motionärerna personaltätheten öka. I yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om satsning på personal i äldreomsorgen i form av en arbetstidsförkortning med bibehållen lön.

Vissa kompletterande uppgifter

Den 31 oktober 2012 redovisade Socialstyrelsen sitt regeringsuppdrag om vägledning i frågor om organisering av särskilt boende för äldre personer (jfr bet. 2011/12:SoU11, rskr. 2011/12:147). Av redovisningen framgår att Socialstyrelsen kommer att ta fram föreskrifter om bemanning på alla särskilda boenden för äldre. De nya föreskrifterna ska reglera tillgången på både omsorgspersonal och hälso- och sjukvårdspersonal för alla äldre personer som bor på särskilda boenden, i enlighet med socialtjänstlagens och hälso- och sjukvårdslagens krav. Föreskrifterna ska enligt Socialstyrelsen tydliggöra kommunernas och verksamheternas ansvar för att varje boende är bemannat så att de som bor där kan leva ett tryggt och säkert liv. Målsättningen är att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2014.

Tidigare behandling i riksdagen

Motionsyrkanden om arbetstidsförkortning har tidigare behandlats i riksdagen, senast av arbetsmarknadsutskottet i betänkande 2011/12:AU13 Frågor om ledighet och anställningsformer. I betänkandet framhöll utskottet att den svenska modellen, där svenska kollektivavtal verkar tillsammans med

lagregler, fungerar bra och bör värnas. Utskottet ansåg vidare att det är arbetsmarknadens parter som bör komma överens om eventuella arbetstidsförkortningar. Som skäl mot en generell lagstiftning på området angav utskottet att kollektivavtalssystemets trovärdighet riskerar att undergrävas om det lagstiftas om kortare arbetstid. Ett annat skäl som angavs var att en sådan lagstiftning skulle kunna drabba tillväxten. Utskottet avstyrkte motionsyrkandet.

I betänkande 2011/12:SoU11 Riktlinjer för bemanning inom äldreomsorgen behandlade socialutskottet ett förslag till utskottsinitiativ som med stöd av 3 kap. 7 § riksdagsordningen väckts av företrädarna för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. I initiativet föreslogs att Socialstyrelsen skulle få i uppdrag att utarbeta riktlinjer för bemanning i hela äldreomsorgen och att varje kommun med detta som grund ska fastställa lokala riktlinjer för bemanning för en god äldreomsorg i sin kommun, även uttryckt i kvantitativa mätbara mått. I betänkandet föreslog socialutskottet ett tillkännagivande till regeringen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att utreda och, om myndigheten finner det lämpligt, utfärda föreskrifter om bemanning i särskilda boenden för andra grupper än demenssjuka. Socialutskottet föreslog också att regeringen ska återkomma till riksdagen med en redovisning och vid behov förslag till åtgärder senast under november 2012. Den 29 november 2012 informerade statssekreterare Ragnwi Marcelind socialutskottet om Socialstyrelsens uppdrag att ta fram en vägledning till kommunerna för hur särskilda boenden också för personer utan demenssjukdom ska organiseras och bemannas.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottet är det viktigt med en god kvalitet inom samtliga skattefinansierade välfärdsområden. För att säkerställa detta anser utskottet att det är viktigt med en effektiv tillsyn. Genom noggranna upphandlingar med tydliga och uppföljningsbara kvalitetskrav och effektiva kontroller skapas enligt utskottet förutsättningar för att nå en hög kvalitet på välfärdstjänsterna.

Vad avser bemanningen inom äldreomsorgen kan utskottet konstatera att Socialstyrelsen kommer att ta fram föreskrifter om bemanning på alla särskilda boenden för äldre. Föreskrifterna ska tydliggöra kommunernas och verksamheternas ansvar för att varje boende är bemannat så att de som bor där kan leva ett tryggt och säkert liv.

Vad gäller arbetstidsförkortning med bibehållen lön har finansutskottet ingen annan uppfattning än arbetsmarknadsutskottet och anser därmed att den svenska modellen, där svenska kollektivavtal verkar tillsammans med lagregler, fungerar bra och bör värnas. Det är arbetsmarknadens parter som bör komma överens om eventuella arbetstidsförkortningar. En generell lagstiftning på området riskerar att undergräva kollektivavtalssystemets trovärdighet om det lagstiftas om kortare arbetstid. Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, punkt 1 (V)

av Ulla Andersson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Fi212 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1–7 och

avslår motionerna

2012/13:Fi282 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),

2012/13:Fi283 av Carina Ohlsson m.fl. (S),

2012/13:Fi285 av Annika Lillemets m.fl. (MP),

2012/13:Fi291 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda S) och

2012/13:Fi299 av Annika Lillemets m.fl. (MP).

Ställningstagande

Den grundläggande principen vid fördelning av skattemedel till vård, skola och omsorg ska vara att det sker efter människors behov och inte efter företagens möjlighet till lönsamhet. Därför bör det regleras under vilka förhållanden skattemedel kan gå till icke-offentliga välfärdsutövare. I kärnverksamheterna inom vård, skola och omsorg ska det inte vara möjligt för vinstdrivande företag att bedriva verksamhet med skattemedel. Alla skattemedel ska komma välfärdens brukare till godo. Vård, skola och omsorg är en rättighet och en del av vår gemensamma välfärd, inte en marknad för privata vinstdrivande bolag. All eventuell icke-offentlig verksamhet ska som huvudregel bedrivas av aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning alternativt ideella aktörer eller icke vinstdrivande kooperativ. En förutsättning för en riktigt bra skola, vård och omsorg är att ägarna och huvudmännen fokuserar på det viktigaste, nämligen kvaliteten och behoven, och att de alltid kommer i första rummet, inte möjligheten att berika sig på verksamheten.

Kommunen eller landstinget ska vara den beslutar när och var icke-offentliga aktörer får etableras.

I ett rikt land som Sverige ska alla invånare garanteras en likvärdig och hög kvalitet på ett antal sociala tjänster som sjukvård, skola och barn- och äldreomsorg m.m. Dessa tjänster ska fördelas efter behov och finansieras solidariskt via skattsedeln. Skattepengar som avsätts till välfärden ska gå till att öka personaltätheten och höja kvaliteten och inte till vinster för riskkapitalbolagens ägare.

Vad jag anfört ovan bör riksdagen med bifall till motion Fi212 (V) som sin mening ge regeringen till känna.

2. Avknoppning av kommunal verksamhet, punkt 2 (S)

av Fredrik Olovsson (S), Pia Nilsson (S), Maryam Yazdanfar (S), Bo Bernhardsson (S), Marie Nordén (S) och Sven-Erik Bucht (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 14 och

avslår motionerna

2012/13:Fi271 av Richard Jomshof och Margareta Larsson (båda SD) och

2012/13:So484 av Fredrik Schulte (M) yrkande 3.

Ställningstagande

För oss socialdemokrater är kvalitet och likvärdighet viktigast i hälso- och sjukvården. Detta tillsammans med patientnytta och säkerhet menar vi ska styra sjukvården. Att privatisera hälso- och sjukvårdsverksamheter av ideologiska skäl och dessutom till underpris är en politik som vi motsätter oss. När vinstintresset får styra inom välfärdens verksamheter är risken uppenbar att människor delas in i mer respektive mindre lönsamma. Vi anser att ingen som söker vård inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården ska behöva riskera att lönsamhetskalkyler görs innan behandling sätts in. Därför motsätter vi oss varje lösning som innebär att man med privata medel, t.ex. genom privata försäkringar, tillåts köpa sig förtur (gräddfiler) till offentligt finansierad vård. Alla människor ska ha rätt att vid behov få tillgång till vård med hög kvalitet. Det ska bara vara hälsotillståndet som avgör när och hur du blir behandlad i hälso- och sjukvården, inte plånbocken eller tillgången till privata försäkringar. Kvalitet och resultat, patientsäkerhet och tillgänglighet bör styra vårdens prioriteringar – inte driftsformer eller snäva lönsamhetskalkyler.

Att privatisera hälso- och sjukvårdsverksamheter av ideologiska skäl och dessutom till underpris är en politik som vi motsätter oss. Därför bör en lag om investeringsskydd införas så att skattefinansierad verksamhet inte kan säljas ut till underpris.

Vad som anförts ovan bör riksdagen med bifall till motion So557 (S) som sin mening ge regeringen till känna.

3. Avknoppning av kommunal verksamhet, punkt 2 (SD) av Sven-Olof Sällström (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Fi271 av Richard Jomshof och Margareta Larsson (båda SD), bifaller delvis motion 2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 14 och avslår motion 2012/13:So484 av Fredrik Schulte (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi inom Sverigedemokraterna anser att frågan om valfrihet och konkurrens inte får bli ett självändamål. Som exempel på detta kan nämnas försäljningen av Tibble gymnasium i Täby. En skola med över 1 000 elever såldes för låga 9,2 miljoner kronor till skolans rektor och en lärare. Förutom att skolan såldes till ett pris långt under marknadsvärdet så såldes den trots omfattande protester från lärare, föräldrar och elever. Dessutom har affären förklarats olaglig av kammarrätten som menar att försäljningen strider mot kommunallagen. Ett annat exempel är när kommunledningen i Upplands Väsby valde att sälja tre skolor och tre förskolor till personalen i ett nybildat företag för rekordlåga 2,1 miljoner kronor.

Det är inte bara förkastligt att en kommun gynnar enskilda genom att sälja ut kommunal egendom till underpris utan upphandling utan även irrationellt och oetiskt. Fokus bör läggas på hur vi höjer den svenska skolans resultat och hur vi ökar likvärdigheten och inte på avknoppningar av kommunala verksamheter.

Vad jag anført ovan bör riksdagen med bifall till motion Fi271 (SD) som sin mening ge regeringen till känna.

4. Ramverk för sociala investeringar, punkt 7 (MP) av Per Bolund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Fi297 av Per Bolund och Mats Pertoft (båda MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att insatser som görs för att minska sociala problem och därmed stora kostnader för t.ex. rättsväsendet, sjukvården och socialtjänsten ska ses som en investering och inte bara betraktas som en kostnad och en utgift. Vad gäller lagstiftningen på detta område så menar vi att den är otydlig. Detta riskerar att leda till att kommuner och landsting avhåller sig från sociala investeringar trots att många exempel visat på att de är mycket effektiva. Ett legalt ramverk för sociala investeringar bör därför införas.

Vad vi anfört ovan bör riksdagen med bifall till motion Fi297 (MP) som sin mening ge regeringen till känna.

5. Personal inom äldreomsorgen, punkt 9 (MP)

av Per Bolund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22.

Ställningstagande

En ökad andel äldre och stora pensionsavgångar bland omsorgspersonalen innebär en stor utmaning för äldreomsorgen. Vi vill därför öka personaltätheten och därigenom säkra kvaliteten inom äldreomsorgen. Den nuvarande arbetssituationen med bl.a. en orimlig tidspress och en hög arbetsbelastning leder till att färre söker arbete inom vård- och omsorgsyrken. Detta är en ohållbar situation, och personaltätheten måste öka inom dessa yrken. Samtidigt måste fler få en rimlig chans att inte slita ut sig på jobbet. Därför bör man införa en förkortning av arbetstiden med bibehållen lön. Sammantaget kommer detta att ge en bättre vård och omsorg för de äldre.

Vad som anförts ovan bör riksdagen med bifall till motion Fi303 (MP) som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Vinstutdelning i offentligt finansierade välfärdsverksamheter, punkt 1 (S)

Fredrik Olovsson (S), Pia Nilsson (S), Maryam Yazdanfar (S), Bo Bernhardsson (S), Marie Nordén (S) och Sven-Erik Bucht (S) anför:

För oss socialdemokrater är det självklart att offentliga medel som anslås till privat driven välfärd ska komma brukarna till godo. De ska inte läcka ut ur välfärden genom vinster till privata företag. Det svenska systemet, som möjliggör att privata välfärdsföretag kan göra vinster på rena skattepengar, är relativt unikt internationellt sett. Till exempel så har samtliga våra nordiska länder system som garanterar att skattepengarna stannar kvar i välfärden, samtidigt som de har både valfrihet och privata aktörer. Argumentet för det svenska systemet är att det ökar effektiviteten genom en ökad konkurrens och därmed sparar pengar åt skattebetalarna. Detta argument är felaktigt. Det spelar ingen roll hur effektiv en friskola är; pengar som sparas går inte tillbaka till skattebetalarna. Det vanligaste är att de på olika sätt delas ut till aktieägarna.

Den stora kostnadsposten i all välfärdsverksamhet är personalen. De vinster som görs beror således på besparingar på personalen. Vi anser att de incitament som dagens system skapar i allra högst grad kan ifrågasättas. De uppmuntrar inte till en hög kvalitet.

Våra nordiska grannländer har visat att det går att driva en högkvalitativ välfärd med valfrihet och privata aktörer samtidigt som alla offentliga medel kommer skattebetalarna till del. Skattepengar ska användas till att förbättra välfärdens verksamheter, inte delas ut i form av vinster till aktieägarna.

2. Kommunala utjämningsystem, punkt 3 (S, V)

Fredrik Olovsson (S), Pia Nilsson (S), Maryam Yazdanfar (S), Bo Bernhardsson (S), Marie Nordén (S), Ulla Andersson (V) och Sven-Erik Bucht (S) anför:

För oss socialdemokrater är det viktigt att regeringen snarast genomför de förslag som en enig parlamentarisk kommitté kom fram till för ett år sedan.

Ett fungerande utjämningsystem är av avgörande betydelse för att kommunerna och landstingen ska ges likvärdiga ekonomiska förutsättningar att bedriva sin verksamhet. De nuvarande beräkningsgrunderna är föråldrade och leder till stora orättvisor. Regeringen måste därför snarast lägga fram en proposition om förändringar i skatteutjämningsystemet i enlighet med utredningens förslag.

Vi anser vidare att det råder oklarheter i kostnadsutjämnningen inom LSS som bör åtgärdas genom en översyn och utvärdering av systemet. Det ska inte råda några oklarheter om hur kostnaderna ska fördelas mellan Försäkringskassan och kommunerna samt mellan kommunerna.

3. Krav vid offentlig upphandling, punkt 8 (V)

Ulla Andersson (V) anför:

Lagen om offentlig upphandling (LOU) måste förändras på flera områden. I och med att ett brett utredningsarbete pågår såväl på nationellnivå som på EU-nivå har vi i Vänsterpartiet valt att inte motionera under allmänna motionstiden utan i stället valt att framföra våra förslag vid informations- och överläggningstillfällen. Vänsterpartiet vill se utökade krav på tillgänglighet vid offentlig upphandling. I dag går det att ställa krav på tillgänglighet vid upphandling av byggtreprenader och byggkoncessioner samt varor och tjänster. LOU bör enligt vår mening kompletteras med en bestämmelse så att det också blir möjligt att ställa krav på tillgänglighet vid upphandling av tjänster och system för information och kommunikation. Det bör dessutom vara obligatoriskt att lämna information om den upphandlade varans eller tjänstens tillgänglighet.

Vidare upplever små och medelstora företag alltför ofta problem när det gäller att medverka i offentliga upphandlingar. Det bör därför utredas hur det skulle vara möjligt att underlätta för dessa företag att delta i upphandlingarna på ett smidigare sätt.

LOU bör också ses över i syfte att göra det möjligt att utesluta företag som är registrerade i skatteparadis från att delta i offentliga upphandlingar.

Det bör också bli lättare att ställa miljö- och hållbarhetskrav vid offentliga upphandlingar.

Vidare måste LOU förändras så att bl.a. krav på kollektivavtal kan ställas i samband med offentliga upphandlingar. De företag som upphandlar någon form av tjänst ska ställa krav på tillfredsställande arbetsmiljöregler hos underentreprenörerna. Vidare behövs krafttag mot arbetsgivare som diskriminerar, och det bör införas en anti-diskrimineringsklausul vid offentlig upphandling.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Fi212 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den grundläggande principen vid fördelning av skattemedel till vård, skola och omsorg ska vara att detta sker efter människors behov och inte efter företags möjligheter till lönsamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i kärnverksamheten inom vård, skola och äldreomsorg inte ska vara möjligt för vinstsyftande företag att bedriva verksamhet med skattemedel.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en vinstbegränsning bör införas som innebär att eventuell icke-offentlig verksamhet som huvudregel ska bedrivas av aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning enligt 32 kap. aktiebolagslagen, alternativt av ideella aktörer och/eller icke vinstdrivande kooperativ.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring av 32 kap. aktiebolagslagen och konsekvensändringar i berörda delar av skollagen och hälso- och sjukvårdslagen.
5. Riksdagen beslutar att lagen (2008:962) om valfrihetssystem samt berörda delar i skollagen och hälso- och sjukvårdslagen upphävs.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändringar i skollagen om hälso- och sjukvårdslagen så att huvudmannen för en välfärdsverksamhet ska besluta när och var icke-offentliga aktörer får etableras.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska vara fråga om ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning enligt 32 kap. aktiebolagslagen, alternativt en ideell aktör, när en icke-offentlig aktör etableras.

2012/13:Fi235 av Hans Wallmark (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågor om kommunernas kommande pensionsutbetalningar och om att så få gjort pensionsavsättningar bör ges ökad prioritet.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att landets kommuner bör redovisa den pensionsskuld som finns.

2012/13:Fi258 av Mats Gerdau (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rättvis momskompensation.

2012/13:Fi267 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utreda en finansieringsmodell för försörjningsstödet som tar hänsyn till sysselsättningen.

2012/13:Fi270 av Isabella Jernbeck (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändring av skatteutjämningsystemet.

2012/13:Fi271 av Richard Jomshof och Margareta Larsson (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot kommunala avknoppningar av skolor och förskolor.

2012/13:Fi275 av Hannah Bergstedt och Fredrik Lundh Sammeli (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om problemen med att köra skolbarn och äldre på ackord.

2012/13:Fi278 av Jennie Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunal skatteutjämnning.

2012/13:Fi282 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en särskild avgift för årlig kontroll av privata utförare.

2012/13:Fi283 av Carina Ohlsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstiftningen bör ses över för att garantera att offentliga medel som anslås till privat driven välfärd kommer brukarna till godo och att god kvalitet upprätthålls.

2012/13:Fi285 av Annika Lillemets m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta initiativ till ett utvecklingsprogram för kommuner och landsting, baserat på samma grundprinciper som det norska Kvalitetskommuneprogrammet.

2012/13:Fi287 av Leif Jakobsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör lägga fram en proposition om förändringar i skatteutjämningsystemet i enlighet med utredningens förslag.

2012/13:Fi291 av Kurt Kvarnström och Carin Runeson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skattefinansierade privata verksamheter inom välfärdssektorn ska betala en kontrollavgift som ska finansiera de kontroller av verksamheten som kommunen ska utföra.

2012/13:Fi297 av Per Bolund och Mats Pertoft (båda MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett legalt ramverk som möjliggör sociala investeringar.

2012/13:Fi299 av Annika Lillemets m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på att privata aktörer som utför skattefinansierade välfärdstjänster i vård, skola och omsorg ska, om de drivs i aktiebolagsform, vara registrerade som aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning i stället för vanliga aktiebolag.

2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om ökad bemanning inom äldreomsorgen.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om satsning på personal i äldreomsorgen i form av en arbetstidsförkortning med bibehållen lön.

2012/13:Fi306 av Jörgen Hellman m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av det nationella utjämningsystemet för kostnadskillnader när det gäller verksamhet som bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

2012/13:So484 av Fredrik Schulte (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att överväga ett regelverk för avknoppningar av offentligt ägd och finansierad verksamhet.

2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett investeringsskydd för skattefinansierad verksamhet.